

## ขยะมูลฝอย

**ขยะมูลฝอย (Waste)** หมายถึงสิ่งของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตและอุปโภคซึ่งเสื่อมสภาพจนใช้การไม่ได้หรือไม่ต้องการใช้แล้ว บางชนิดเป็นของแข็งหรือกากของเสีย (Solid Waste) มีผลเสียต่อสุขภาพ ทางกายและจิตใจเนื่องจากความสกปรกเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคทำให้เกิดมลพิษและทัศนยะจาด

## ประเภทขยะมูลฝอย

๑. **มูลฝอยอินทรีย์** เป็นสิ่งที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ หญ้า ใบไม้ กิ่งไม้ ซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น
๒. **มูลฝอยรีไซเคิล** เป็นสิ่งที่ยังมีประโยชน์สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋อง และแผ่นซีดี เป็นต้น
๓. **มูลฝอยอันตราย** เป็นสิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดเชื้อและวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ กระป๋องสเปรย์ เป็นต้น
๔. **มูลฝอยทั่วไป** หมายถึง สิ่งอื่นนอกเหนือจากข้างต้น อาจนำมาใช้ใหม่ได้ แต่ย่อยสลายยาก ไม่คุ้มค่าในการแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ เช่น เศษผ้า เศษหนัง ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป พลาสติกห่อขนม เป็นต้น

## การจัดการขยะ

### ๑AmR กลยุทธ์ในการจัดการขยะมูลฝอย

**๑AmR** คือ กลยุทธ์ในการจัดการกับขยะมูลฝอยที่เริ่มต้นที่จะมีขยะเกิดขึ้น ประกอบด้วย ขั้นตอนตั้งแต่การงด – เลิก ลด ใช้ซ้ำและหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ เป็นหลักการแก้ปัญหาขยะแบบประหยัดที่ไม่ต้องอาศัยงบประมาณทางราชการใดๆ แต่ต้องอาศัยความตั้งใจ เสียสละและเวลา รวมทั้งงบประมาณส่วนตัว (เล็กน้อย) มีความหมาย ดังนี้

### Avoid หรืองด – เลิก

เป็นการงดหรือเลิกการบริโภคที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคโดยตรง การบริโภคที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นและต่อระบบนิเวศ โดยจะต้องงดหรือเลิกบริโภค

๑. ผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้วทิ้งเลย
๒. ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้และระบบนิเวศ
๓. ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสัตว์ป่าหรือชิ้นส่วนของสัตว์ป่าทุกชนิด
๔. กิจกรรมที่ทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์และสภาพแวดล้อม



## Reduce หรือลด

ลดการบริโภคที่จะทำให้เกิดการร่อยหรอของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป รวมทั้งทรัพยากรที่ทดแทนใหม่ได้บางชนิดก็ต้องลดการใช้ เนื่องจากทำให้เกิดการเสียดุลของระบบนิเวศ โดยการลดการใช้ทรัพยากร ดังนี้

๑. ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป
๒. ทรัพยากรที่ทดแทนใหม่ได้
๓. ผลิตภัณฑ์ที่เมื่อนำมาใช้ จะทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศ
๔. ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากขบวนการผลิตที่ต้องใช้พลังงานมาก

## Reuse หรือใช้ซ้ำ – ใช้แล้วใช้อีก

เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการบริโภคอย่างเหมาะสม เพื่อลดการร่อยหรอของทรัพยากรที่มีอยู่ และลดการปล่อยมลพิษสู่สภาพแวดล้อม โดยการนำผลิตภัณฑ์และทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ในลักษณะเดิม ไม่มีการเปลี่ยนรูปทรงด้วยการหลอม บด แยกใดๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสียพลังงาน เช่น

๑. เสื้อผ้าทุกชนิด
๒. ภาชนะบรรจุที่ทำด้วยแก้วทุกชนิด
๓. ภาชนะบรรจุอื่นๆ เช่น ลังกระดาษ ลังพลาสติก ฯลฯ
๔. กระดาษ

## Recycle หรือหมุนเวียนกลับมาใหม่

ผลิตภัณฑ์บางชนิด แม้จะมีความคงทน แต่กลับมีอายุการใช้งานสั้น มีปริมาณการใช้มาก ทำให้เกิดการหมดเปลืองทรัพยากรและพลังงานอย่างรวดเร็ว จึงควรใช้ผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ประเภทนี้ออย่างระมัดระวังและให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด เพื่อลดปริมาณของเสียที่จะถ่ายเทสู่สภาพแวดล้อม และเมื่อเลิกใช้แล้วควรจัดการเพื่อนำเอาทรัพยากรที่ครั้งหนึ่งถูกแปรเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ดังกล่าว หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งจะต้องผ่านกระบวนการหลอมละลาย บด อัด ฯลฯ ผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำมาหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้ มีดังนี้

๑. **แก้ว** ได้แก่ ขวดแก้วต่างๆ ทั้งที่มีสีใส สีน้ำตาลและสีเขียว
๒. **กระดาษ** ได้แก่ กระดาษหนังสือพิมพ์ กล่องกระดาษ ถุงกระดาษ สมุด กระดาษสำนักงาน หนังสือต่างๆ
๓. **โลหะ** ได้แก่ วัสดุหรือเศษเหล็กทุกชนิด กระจัง ทองแดง เป้าตัน
๔. **พลาสติก** ได้แก่ ขวดน้ำพลาสติกใส ขวดน้ำพลาสติกสีขาวยุ่น ถุงพลาสติกเหนียวภาชนะพลาสติกต่างๆ (กะละมัง ถังน้ำ ขวดแชมพู) รวมถึงบรรจุภัณฑ์ที่มีสัญลักษณ์รีไซเคิล

- **Recycle** กับการอนุรักษ์พลังงาน
- การผลิตสินค้าที่ใช้วัตถุดิบใหม่จากธรรมชาติ มีขั้นตอนการใช้พลังงาน ดังนี้
  - ใช้พลังงานให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบ
  - ใช้พลังงานในกระบวนการผลิต
  - ใช้พลังงานในการขนส่งผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดเพื่อจำหน่าย
  - ใช้พลังงานในการจัดวัสดุที่ใช้แล้ว
- การผลิตสินค้าที่ใช้วัสดุที่ใช้แล้วเป็นวัตถุดิบ มีขั้นตอนการใช้พลังงาน ดังนี้
  - ใช้พลังงานในการรวบรวมวัสดุเหลือทิ้งจากแหล่งต่างๆ และการคัดแยกจากขยะมูลฝอย
  - ใช้พลังงานในกระบวนการผลิต
  - ใช้พลังงานในการขนส่งผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดเพื่อจำหน่าย



## แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เรื่อง การจัดการขยะ (ธนาคารขยะ)



องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองฝ้าย  
อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์